Ч. 223 Пятниця 3 (15) жовтня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Поучаюча полєміка.

(Дальше).

Гадки о суспільній діяльности.

(Ідеальні жаданя від суспільного діяча і доконче потрібні услівя для суспільної діяльности).

I.

(Дальше).

Чого то нераз реальна суспільність не жадає від своїх діячів і то нераз в імя добра загалу! Остаточною цїлию тих жадань може бути й справдї добро загалу, але „нарід“ каже на приклад до того уживати неморальних способів. Очивидно, чесному і розумному чоловікови не трудно зміркувати, які способи найморальнїйші. Инший скаже, що треба слухати народу, бо „голос народа — то голос Бога!“ Ох, як небезпечно покликувати ся на ті готові формули мудрости, на ті готові рецепти поступованя! Розуміє ся, нарід боронить правди, коли жадає, аби ему було добре, аби всї були ситі, одїті і обуті, аби кождий мав добрий заробок, аби его не обиджали і не переслїдували: все те гарно і справдї того жадає „голос божий“, але се гарне не тому, що того жадає нарід, а тому, що того жадає найвисша правда, яка відзиває ся в розумі і в совісти чоловіка; той голос божий ми чуємо своїм серцем. Однак нарід нерозвитий, неосьвічений, грубий, а тому — хоч би й не его вина була в тім — може й не розуміти, що потрібне для его власного добра, материяльного і морального, може бути і легковірним і не справедливо-жостоким. В такім випадку „го-божий“ стає гнївом і допустом божим. Реальний нарід не є нїчо непогрішиме і тому не має права накидати свою волю як закон. Нї один правдивий „приятель народа“, що справдї его любить, розуміє его потреби і працює в імя его добра, не зробить собі ідола з народу і не поклонить ся ему, поставивши его на місце найвисшої правди, яку находимо в голосї розуму і совісти. Кождий приятель народу, зсилаючись на „народну волю“, розуміє ту волю по свому, і чим яснїйше він еї розуміє, тим луч-ше то і для него самого і для народа. Але народна воля і народний інтерес, так як *я* їх розумію, то знов не є воля даного народу у всїх его, часто суперечних заявах, не є то, чого жадає суспільність (знову з масою клясових і партийних суперечностий); народна воля і жаданя суспільности суть тут чимсь ідеальним, а то моїми ідеальними бажанями, а не якимись реальними силами. І так коли ми зсилаєм ся на „голос народу, волю народу“, то сей голос і волю не можна розуміти реально, що ось то справдї ті вічевики або ті збори хотять того а того, лише треба розуміти ідеально, що ми повинні бажати собі в імя справедливого розуміня суспільних інтересів. Сказати „нарід хоче“ — дуже легко, але дїло не в словах, а в тім, щоби пізнати, чого нарід справдї хоче, і розважити, чи то ему на користь вийде, чого він хоче, щоби відповідно до того робити і вчити его, коли він хоче чогось нерозумного, неможливого, справедливого і шкідливого, або не хоче розумного, можливого справедливого і користного. В роцї 1814 францускі леґітімісти запевняли, що нарід хоче повороту Бурбонів, а пригоди з лїт 1815 і 1830 показали найлїпше, що нарід зовсїм не бажав собі Бурбонів на престолї. В епоху першої анґлійскої революциї говорило ся, що вся нация бажає собі републики; а република істнувала ледви 12 лїт — і Анґлїя вернула ся до старої конституциї. В р. 1799 і в серединї сего столїтя Франция (т. є. переважна більшість Французів) справдї хотїла мати обох Наполеонів, що їй накидували ся на цїсарів, але в обох випадках нарід бажав того, що противило ся его інстинктним інтересам. Так виходить з того таке, що суспільного діяча може обовязувати не реальне, а ідеальне розуміне так званих суспільних жадань. І лише таке розуміне жадань суспільности (народу) в ідеальнім змислї відповідає реальним інтересам суспільности, котра, очевидно, не має прівілею на непогрішимість в розуміню того, що їй користне, а що шкідливе, що дасть ся осягнути, а що нї.

Замітки „Буковини“.

Тут додає редактор „Буковини“ п. Маковей, такі свої замітки:

Одною з найбільше улюблених фраз в нашім житю полїтичнім є фраза про волю народа, про „голос народу, голос божий“. Сю волю народу і сей голос божий ми чули на ріжних вічах, зборах і т. п. Провиною було у нас, коли хто сумнївав ся, чи та воля народу, чи сей голос народу завсїгди справедливі. Коли „Буковина“ в роцї 1895-ім з нагоди віч порадила не брати їх так надто поважно, бо на них справдї воля народу то була в найлїпшім слу-

---

8)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Коли майор підняв поволи голову, говорила Франсес дальше:

— То не можливо — то не може бути — Ви не зрадите свого приятеля — мого брата — Вашого брата — его зрадити! — віддати на ганьблячу смерть!

— Франсесо! — відозвав ся молодий мужчина глубоко вражений — що-ж я можу вдїяти?

— Ви питаєтесь — сказала она і видивила ся на него, як би очи їй стовпом стали — невже-ж майор Денвуді видав би ворогови свого найлїпшого приятеля? — брата своєї зарученої судженої?

— О не говоріть так неприхильно зі мною, моя наймилїйша панно Вартон — моя найсолодша Франсесо! Я би кождої хвилї віддав житє за Вас, за Генрі'го — але не вільно менї забувати на мій обовязок — годї менї зганьбити мою честь. — Ви перші були би тою, що погордила би мною, як би я то зробив!

— Пейтон — Денвуді! — відозвала ся Франсес торжественним голосом, а личко еї стало блїде як смерть — Ви колись то казали менї — присягали ся, що мене любите —

— Бо так і є! — перебив їй офіцир палко; але она не зважала на то, лиш зворушена страхом і зі сльозами в очах говорила дальше:

— Чи гадаєте, що я би могла кинути ся в обнятя чоловікови, котрого руки були би сплямлені кровю мого однїсенького брата?!

— О Франсесо! Ви менї серце розриваєте! — сказав на то молодий мужчина, а по малій хвили додав з усьміхом від горя:

— Але може ми без потреби самі себе мучимо, а Генрі так провинив ся, як то я тепер мушу гадати і я буду міг уважати его за звичайного военного плїнника та пустити на слово чести на волю!

Нема легковірнїйшої пристрасти як надїя, і в котрім же віцї готов чоловік найскорше сам себе дурити, як не в лїтах Франсеси?

Далеко спокійнїйше як перед тим відозвала ся она усьміхнувшись:

— Правду кажете! Як же я могла о тім сумнївати ся! Та же я знала — напевно, Денвуді, що Ви нас в хвили найбільшої потреби не опустите!

Від зворушеня тепер аж розплакала ся рісними сльозами.

Потїшати тих, котрих любимо, єсть найкрасшим правом першеньства любови і майор Денвуді не видержав, щоби не розважити любу дївчину, котра стояла коло него спершись на его плече і тепер вже, видко, зовсїм певна була того, що еї брат буде безпечний.

Коли Франсес трохи прийшла до себе, обтерла собі очи і повела свого милого до своєї родини, та повідомила еї зараз о надії, яку він зробив їй своїми послїдними словами.

Денвуді лиш якось пиняво ішов за нею — не міг якось позбути ся тої гадки, що ся справа може зле закінчити ся.

Молоді мужчини повитали ся сердечно і щиро, а повитане зі сторони Генрі'го було так свобідне, як коли-б нїчого не стало ся, що могло би нарушити его спокій.

Але майорови Денвуді аж лячно стало, коли погадав собі, що ему прийде ся бути чинним при арештованю свого приятеля, небезпечність, в якій знаходило ся житє капітана Вартона, взяв він так собі до серця, жалї нещасливої сестри так звевїли ему ще дальше в его ушах та наповняли его грудь таким неспокоєм, що він ледве міг его в собі утаїти.

По першім повитаню з батьком родини дав він знак сторожи, котру лишив був капітан Лявтон для стереженя арештованого, щоби она відступила ся. Аж тепер звернув ся до капітана Вартона і спитав его лагідним голосом:

— Розкажіть менї всї обставини Вашої прогульки і Вашого перебраня, але зважте то — зважте добре, що Ваші відповіди суть зовсїм добровільні!

— Майоре Денвуді — відповів анґлійский офіцир — я перебрав ся длятого, щоби міг відвідати свою родину не виставляючись на небезпечність, щоби мене взяли в военну неволю.

— Але бо Ви аж тогди перебрали ся, коли побачили, що над'їзджає Лявтон з своїм войском?

— О нї! — перебила ему Франсес забуваючи в своїй ревности на все, що перед тим дїяло ся, і маючи на оцї лиш небезпечність брата — то я і Сара перебрали его, коли побачили драґонів — а наша незручність винувата тому, що его викрили!

чаю воля комітету вічевого або якогось бесідника, то єї за то злихословили „Діло“ і „Бук. Відомости“. Тимчасом вартість голосу народу ми пізнали найлучше тоді, коли він наперекір своїй вродженій неприхильности до Поляків хвалив п. Романчука за нову еру, а відтак зовсім небавом, за те саме других ганив і ганить. Ганить тому, бо хоче, аби всї були тої думки, що він; нарід хоче накинути і всїм діячам суспільним свою думку, а коли декотрі з них єї не приймають, то розярює ся і думає, що все було бу добре, як би не отсих кілька діячів, що „пішли до біса“ і єго не слухають.

Виходить з того, що нарід рад-нерад мусить згодити ся на те, що єго волю, єго голос будуть розуміти Романчуки, Барвінські, Франки і Стоцкі по своему, очивидно не маючи права накидати силою загалови свою думку, лише маючи право пересьвідчувати загал о справедливости своїх поглядів. Але коли котрому з них не вдасть ся пересьвідчити нарід, що він добре розуміє волю єго, то ще з того не виходить, що за народом правда а не за ним. І коли котрому з них удасть ся пересьвідчити нарід, то ще з того не виходить, аби воля єго була справдї волею народу, бо він може лише заграв на інстинктах і вкорінених думках народу. Тим то й не можна бути досить осторожним у нас з фразами: воля народу (навіть маємо товариства Народна воля, Народна рада і т. п.), голос народу, одинокий заступник і провідник народу, розярене з причини тих, що „пішли до біса“ і т. п., бо всї ті фрази походять лише з нестійного пересьвідченя, що воля моя то воля народу, або що воля народу — моя воля.

(Дальше буде).

Вісти політичні.

На вчерашнім засїданю Палати послів відчитано письмо пос. Іра, котрий заявив ним, що складає мандат, позаяк комісия для нагани (за лайку з Ґреґоріґом) поступила супротив него несправедливо. Пос. Шенерер взяв урльоп на 4 недїлї. Справа ся стоїть в звязи з роздором в партиї Шенерера ізза того, що посли Вольф, Кіттель і Тірк зажадали зложеня гонорового суду на пос. Іра, а Шенерер тому противив ся.

До комісиї буджетової вибрані між иншими пос. Евг. Абрагамович, Барвінський, Козловский, Левицкий, Мілевский, Пентак, Пінїньский, Рутовский і Чеч. Загалом вибрано 48 членів з тих 28 з більшости а 20 з меншости парляментарної. Предсїдателем стане імовірно пос. Кайцль.

На вчерашнім засїданю палати послів стануло наконець на порядку дневнім внесенє в справі обжалованя президента міністрів за виданє довірочної інформациї для властий адміністрацийних в справі поступованя комісарів на зборах. Промавляли посли: Гогенбурґер і Вольф та президент міністрів ґр. Баденї. Президент міністрів признав, що видав розпорядженє з 21 липня і поручив в нїм урядникам, щоби заховували ся на зборах енерґічно але тактовно, щоби не виступали за борзо і не перервали бесїдникам і не давали причину до криків і заколоту. Наконець просив бесїдник, щоби се внесенє відкинено. Потім перервано дальшу дебату.

З Атин доносять, що новий міністер війни Смоленьский має предложити королеви проєкт реорґанїзациї грецкої армії, передовсїм хоче він завести в нїй карність.

Новинки.

Львів дня 14-го жовтня 1897.

— Єго цїс. і кор. Вис. Найдост. Архикн. Леопольд Сальватор полював при кінци вересня і в перших днях жовтня в скільских лїсах і в околици Мизуня на оленї. В часї ловів убито 10 оленїв. Дальших ловів треба було занехати з причини, що в горах упали снїги.

— Ц. к. краєва Рада шкільна розіслала до всїх окружних рад шкільних квестионар дотично всїх учителів і учительок, що стоять в чинній службі, а то аби зібрати материял до внесень в справі зниженя лїт служби учительскої з 40 на 35 лїт.

— Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. Стан. Баденї жертвував для убогої молодежи учительскої семинариї в Сокали 100 зр.

— „Народна Торгозля“ подає до відомости своїх членів, що білянс за адміністрацийний рік 1896/7 виложений вже до перегляду в канцеляриї дирекциї і у всїх філїях товариства. На жаданє висилає ся також почтою. — При тїй нагоді пригадує дирекция „Народної Торговлї“, що загальні збори членів товариства відбудуть ся у Львові дня 2-го падолиста 1897 о годині 4-ій з полудня в сали засїдань совіта, т. є. в домі товариства (Ринок ч. 36).

— Виділ бурси сьв. о. Николая в Перемишли запрошує всїх членів на загальні збори членів товариства, котрі відбудуть ся в суботу дня 18-го жовтня с. р. в комнатах „Рускої Бесїди“ в Перемишли о годині 6-ій вечером, а в браку комплету на другі збори того самого дня о годині 7-ій вечером з слідуючим порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу попередних зборів. 2) Справозданє уступаючого виділу. 3) Вибір нового виділу з 9 членів і 3 заступників. 4) Вибір предсїдателя. 5) Внесеня і інтерпеляциї.

— Від Зборова пишуть, що там в перших днях сего місяця упав такий снїг, що потворили ся були засипи високі на півтора метра. Краєва дорога Зборів-Залїзцї була так засипана, що почта дня 6-го жовтня не могла їхати і лишила ся в поли. Бараболя там як і деинде ще в земли.

— Львівске пиво подорожіло. Властителї львівских броварів получили ся в т. зв. обруч (рінґ) і піднесли цїну львівского пива о 2 кр. на лїтрі.

— Всхідно-галицкі льокальні зелїзницї. Роботи на шляху Гадинківцї-Іване пусте вже розпоряджено і будова вже почала ся. Для шляху Чортків-Залїщики виготовлено подрібний проєкт і приступлено до будови стациї Залїщики, а то з огляду на сполученє з будуючим ся буковиньским шляхом Лужани-Залїщики.

— З Борщівщини пишуть нам: Дня 4 с. м. погоріли в Королївцї, борщівского повіта, чотири міщаньскі хати, три стоги збіжа і будинки господарскі. Страта виносить 800 зр., а може й більше. Причиною нещастя були дїти, що під стріхою хлївця закурювали цигаро. Ратунок був лихий, бо сторожа огнева прибула до пожару як вже всьо в огни стояло. Для тої сторожи здав би ся лучший інструктор. З першою помочию приспів п. Володислав Лїскевич, маляр артист, що приніс першу коновку води, хоч мав майже 2 кільом. до огню.

Денвуді'го лице стало веселїйше, коли нїжним поглядом подивив ся на молоду бесїдницю.

— Мабуть то була одїж, котра случайно була під рукою і Ви в хвили небезпечности ужили єї в сїй цїли зовсїм без попередного приготовленя? — спитав він.

— Нї — відозвав ся тут Генрі з повагою — то не так було; я мав вже ту одїж на собі, коли вийшов з міста. Я казав єї на то собі зробити, до чого єї ужив, та й хотів в нїй назад вертати, що мало нинї наступити!

Францес таки на смерть напудила ся і аж кинула собою, коли довідала ся правди та лиш видивила ся на брата і зі страху аж промовити не могла.

— А вояки — войско там на долинї? — спитав Денвуді, котрий також злякав ся.

— Я і попри них перейшов в сїм перебраню. Я ще мав і отсей паспорт при собі, за котрий заплатив, а що на нїм єсть підпис Вашінґтона, то гадаю, що він фальшивий.

Денвуді вихопив єму чим скорше папір з руки та через хвильку дивив ся мовчки на него. Коли він так мовчав, видко було по нїм, що воєк в нїм взяв верх над чоловіком.

Тепер звернув ся він до свого плїнника і спитав споглядаючи на него слїдливим поглядом:

— Як же Ви роздобули собі отсей папір?

— Я гадаю, що се питане, якого майор Денвуді не має права ставити!

— Вибачте, мій пане, я трохи забув ся.

Пан Вартон на стілько тепер опамятав ся, що нїби то з спокоєм міг вмішати ся до розмови. Він встав і сказав:

— Дїйстно, майоре, се письмо не може мати великої ваги; в часї війни уживають такої штуки майже що дня!

— Імя не єсть підроблене — сказав майор, приглядаючись лїпше почеркови. — Хиба-ж мала би бути межи нами зрада, о котрій ми ще навіть і гадки не маємо? Хтось надужив очевидно довіря Вашінґтона, бо письмо, котрим виповнені прочі параґрафи, єсть з иншої руки. Вашінґтонове імя написане ним самим. О капітане Вартоне, мій обовязок не позваляє менї пустити Вас на слово чести на волю — виджу тепер, що мусите їхати зі мною на верховину!

— Я і не сподївав ся чогось иншого, майоре Денвуді.

Коли Денвуді відвернув ся від молодого мужчини, очи єго впали знову на Францесу, і не могучи довше запанувати над своїм чувством вийшов з комнати, але Францес вийшла за ним і майор послухав, коли она дала єму знак та зайшов з нею до тої комнати, де перший раз розмавляли з собою.

Францес попросила єго сїдати. Єї перед тим так блїде лице тепер почервонїло як би від горячки, через хвильку борола ся сама з собою, а відтак відозвала ся ледви слишним голосом:

— Майоре Денвуді, Ви знаєте, що я Вас високо цїню — а навіть тепер, коли Ви менї так великий смуток робите, не хочу і не можу того таїти! — Вірге менї, що Генрі нїчим більше не провинив ся, лиш хиба тим, що був неосторожний!

Она притихла і благаючо споглядала на него; барва на єї лици заєдно зміняла ся, то кров набігала їй до лиця, то знову збігала до серця і она додала тихим голосом:

— Я Вам обіцяла, Денвуді, що скоро стане мир, я піду з Вами яко Ваша жінка; отже видите, пустіть мого брата на слово чести на волю, а я ще нинї готова станути з Вами під вінець та піти за Вами в табор!

Денвуді взяв за руку спаленївшу дївчину, притиснув єї на хвильку до свого серця і став відтак неспокійно ходити по комнатї.

— Францесо, не говоріть дальше, заклинаю Вас, коли не хочете, щоби менї серце пукло!

— То Ви відпихаєте мою руку? — спитала она встаючи з повагою і споглядаючи на него гордим оком.

— Я би Вас відпихав? Хиба-ж я не старав ся о Вас так щиро, так покірно? Хиба-ж то не цїль всего мого бажаня тут на земли, щоби назвати Вас своєю? Але сполучати ся нам серед таких обставин, значило би покрити себе самих ганьбою. Заждїм лїпших часів. Генрі дістане ся на волю — ба може й не будуть єго переслухувати. Ви знаєте, що я буду щиро за ним вставляти ся, а вірте менї, Францесо, що Вашінґтон мене навидить!

— Але то письмо, то надужите єго підпису, о котрім Ви говорили, настроїть єго проти мого брата. Коли б єго почутє справедливости дало ся ублагати сльозами і просьбами, то Андре був би не пожив смерти!

Коли Францес вимовила ті слова, вибігла повна розпуки з комнати.

Денвуді постояв через хвильку як приголомшений а відтак вийшов за нею в тім намірі, щоби оправдати ся перед нею і зменшити єї обаву.

Коли вийшов до присїнка, що відділяв обі комнати від себе застав там якогось малого обдертого хлопця, котрий через хвильку дивив ся уважно на него, а відтак уткнув єму в руку якусь малу карточку і зараз по тім вибіг на двір.

За надто зворушений, щоби мати притомність духа і задержати хлопця, або лїпше єму придивити ся, видивив ся майор лиш на подертий і замащений кусень паперу в своїй руцї і по довшім трудї ледви відчитав отсї слова:

„Правильне войско недалеко — піхота і кавалерия!“

Денвуді кинув ся і, забуваючи на все инше, лиш не свій войсковий обовязок, вибіг з хати. Коли скорим кроком спішив до свого

— **В Снятині** відбудуть ся дня 1-го падолиста с. р. деканальні збори півців церковних деканата снятинського в хаті читальняній (коло мурованої церкви) о 11-ій годині перед полуднем.

— **Обкрадено касу громадску** в місточку Дубецку. Незвістний злодій дістав ся до громадского уряду і забрав з каси 500 зр. готівкою. Крадіж наступила як раз перед заповідженою повітовим виділом люстрациею каси.

— **Постріл.** З Зольки пишуть, що там склала ся нещаслива пригода з причини неосторожного обходженя з револьвером. Син Липована Іванушки приніс до слюсаря Мая револьвер до вичищеня. Термінатор Гогенталь схопив револьвер, котрий був набитий, і так з ним обходив ся, що вистрілив і зранив другого термінатора Кельша в ліву груд. Кельш упав закровавлений на землю. Прикликали лікаря Вайнберґа, але той не міг кулї добути, і тому Кельша повезли до Радівців. Нещасний хлопець мав на другий день визволити ся на челядника, тай не судило ся єму. Всіх, що при тім нещастю завинили, арештовано.

— **Страшний злочин** потряс сими днями цілою Бельгією. Перед двома тижнями щез без вісти дзвонар при церкви сьв. Павла в Брукселі, вигнаний із служби задля налогового піяньства. Забрав він з собою чотиролітного хлопця одній родині, з котрою жив в близших зносинах. По довгих безуспішних гляданях при помочи поліциї одержала та родина вкінци лист від згаданого дзвонара, в котрім заповів їй, що ані его самого ані дитини не побачуть більше. Постановив помстити ся на них за се, що не хотіли дати єму напити ся на кредит. Кілька днів опісля витягнено з каналу трупа дзвонара з двома ключами. За їх помочию стали перешукувати мешканя і шпихлїрі при церкви і вкінци найдено на піддашу одного шпихлїра тіло хлопчика, на пів гниюче, повішене на посторонку.

— **Украдена дитина.** В падолисті минувшого року прийшла до Печенїї, дві милї на схід від Винник, 20-лїтна жінка, нужденно одїта. Зближала ся зима, мороз тиснув а тут з жінкою 6 лїтне дівча також майже наге! Жінка удала ся на приходство і представивши своє критичне положенє заявила охоту позбути ся дївчини; будь ей у кого лишити, будь де утопити, бо через ню не може найти собі служби. Дївча хороше, волосе русе, очи карі, та долї нема.... Родина пароха змилосердила ся над дївчинкою і приняла ей па зиму в свій дім, але під вимівкою, що з весною жінка відбере собі дитину. Надійшла весна і лїто прийшло а за дитиною нїхто не зголошує ся. Маруся — так звало ся дївча — росте, та оповідає, як ходила з мамою за жовківску рогачку „po wódkę“ що ей маму звали „Колодзейова“ і „Гриньова“, а також що ей привела на село якась Каська. На саму згадку „Каська йде“ — Маруся жахала ся і ховала ся зараз по кутах. Не гаразду мусїла зазнати дївчинка від своєї провідниці. Але треба віднайти ей родичів. Звернено ся отже до львівскої поліциї, і та по довгих гляданях відшукала „Колодзейову“, львівску зарібницю. Душком прибігла она до Печенїї і пізнала свою Марусю. Колодзейова розповіла, що ей Марусю украли перед роком і розплакала ся. Хто була Каська, що дївчину завела на село, не відомо. Не розвязаною загадкою лишилось також, чи Маруся сама утїкала з дому і заблукала ся, чи може Каська украла ей, щоби де продати то гарне дитя.

— **Помер** у Львові Станислав Войцеховский, звістний богатий львівский купець, на удар серця, в 43-ім роцї житя.

Штука, наука і література.

— **Нашої монархії** (Unsere Monarchie) вийшов вже зошит 8 і обнимає самі найкрасші і найважнїйші види з Галичини, а іменно: Львів і найкрасші та найважнїйші в нїм будинки; Краків і его займавости; Перемишль, Коломия, Бучач, Віличка, татраньскі гори і мости на шляху зелїзниці Станїславів-Воронянка.

— **„Учителя“ ч. 19** з д. 5 жовтня містить: Статю В. Ш-ча „Дитина яко предмет студий“; — розвідку Е. В. „Самопоміч між студентками в Америцї“ і продовженє довшої працї Ант. Глодзиньского „Огород шкільний“.

Господарство, промисл і торговля.

— **Жнива за границею.** Австрийске мінїстерство рільництва оголосило на підставі справоздань консулятів результат сегорічних жнив за границею. В північній Нїмеччинї що-до скількости випали жнива не гірше як минувшого року, але якість зерна не є найлїпша; барабо лї і бураки дадуть добрий збір. В полудневій Нїмеччинї збори завели: пшениця і жито дали середні збори, ячмінь і овес добрі; осїнні роботи стримані. — В Голяндиї випали жнива на скількість добре, на зерно зле. — В Анґлиї сегорічні збори не гірші від торічних. — В Іспанії на побережу і в околицях низше положених пшениця перепала а в Кастилиї і Андалюзиї збір пшеницї дуже добрий, за те ячмена хибли. Збори в Портуґалиї дуже хороші. — У Франциї зібрано лише 83—90 міліонів гектолїтрів пшеницї (минувшого року було 119 міліонів), зерно дуже дрібне. — Швайцария виказує хороші збори. — В Італії випала пшениця о 35% гірше як торік, а кукуруза дасть заледви 60% пересічного збору. — Б Сербії урожаї не дописали. — В Румунії пшениця і ячмінь дали збір середний, жито і овес мірний, а кукуруза добрий; пшеницї є менше, за те ячменю і кукурузи більше як торік. — В Болгариї не достає в пшеници 60, в житї 30 а в ячмени 20 процент; кукуруза така сама як і торік. Туреччина европейска потребує на покрите неврожаїв чужого збіжа. За те в азийскій Туреччинї урожай є о 15—20 проц. лїпший як минувшого року. — В Росиї дала пшениця дві третини а жито половину того, що торік. — В Америцї зародило: пшеницї є 540 міліонів бушлїв, а жита ще більше, вівса 735, ячменю 68 а кукурузи 1750 міліонів бушлїв.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: З днем 10 жовтня с. р. отвирає ся перестанок Вайдах, лежачий на шляху Вайдгофен н/Ібс — Ґрос-Ґоленштайн для руху особового і пакункового.

Телеграми.

Берлин 14 жовтня. В тутешних кругах політичних приписують власноручному письму цїсаря Вільгельма до султана велике значінє політичне і кажуть, що в нїм розходить ся о залагодженє справи кретийскої з користию для Туреччини.

Вашінґтон 14 жовтня. Правительство Сполучених Держав має зажадати 42 міліонів долярів на воєнну маринарку і укріпленє портів воєнних.

відділу, побачив на однім горбі гонячу в повнім ґальопі ведету; за тим понесло ся раз по раз кілька вистрілів з пістолетів, трубачі затрубили і роздав ся поклик: „До оружия!“

Коли майор побіг до своеї шкадрони, побачив, що там вже все було в руху. Лявтон сидів вже на кони і сьвітячими очима споглядав в долину чекаючи на то, що тепер настане, а до трубачів кричав таким голосом, що лиш мало ріжнив ся від голосу труби:

— Трубіть, молодці, трубіть! Нехай Анґлийцї знають, що вірджіньска кіннота станула межи ними а цїлию їх подорожи!

Тепер почали збігати ся зі всїх сторін ведети і патрулї і чим скорше здавали рапорти, а командант видавав відтак холоднокровно відповідні прикази.

Аж коли Денвуді став уганяти конем, зважив ся кинути оком поза себе на хату і серце в нїм забило ся живійше, коли в однім з вікон побачив якусь женьску постать.

Віддаль була за велика, як щоби він міг був розпізнати черти лиця, але він не сумнївав ся о тім, що то его мила.

Его опалене лице стало цїле червоне, коли тепер їхав в ту сторону, де імовірно мало бути побоєвище, а его драґони, що пильно слїдили за виразом его лиця, виділи знов той огонь в его очах, який бувало завсїгди виділи в них перед якоюсь битвою.

Разом з партулями, котрі повернули, було число кінноти майже 300 мужа, крім того було до розпорядимости ще споре число селян, що служили войску за провідників і були також узброєні.

Сподом долини, де мала завести ся битва, була лагідно спадаюча рівнина, окружена довкола горбами, а по нїй плила мала річка, котрої води заливали нераз сїножата і пасовиска та робили їх урожайними. Одинока перепона, яку ставила та ріка походови кінноти, була в тім місцї, де она робила колїно від заходу на всхід, бо тут ей береги були стрімкі і спадисті і трудно було по них підоймати ся в гору. Був, правда, деревляний міст на рiцї, але той був на пів милї[1]) далеко від Льокустс.

На всхіднім боцї малої долини сходили ся горби густїйше і творили тут малу скалисту вижину, при споді котрої уставилась була позадна сторожа драґонів.

Денвуді дав тепер капітанови Лявтонови приказ сховати ся зі своїм войском в маленькім ліску, що тягнув ся побіч скали. Капітан зробив то лиш дуже нерадо, бо волів би був зі своєю звичайною завзятостию кинутись просто на ворога.

Але Денвуді знав своїх людий і як-раз вибрав капітана до тої служби, бо і бояв ся, щоби Лявтон в отвертім поли не загнав ся за далеко, а відтак і знав, що капітан певно прибіжить на поміч, скоро настане догідна пора до того.

По лївім боцї місцевости, де Денвуді хотїв станути против ворога, тягнув ся також густий лїс; там сховали ся узброєні селяни, але уставили ся край лїса так, що криті деревами могли добре на ворога стріляти.

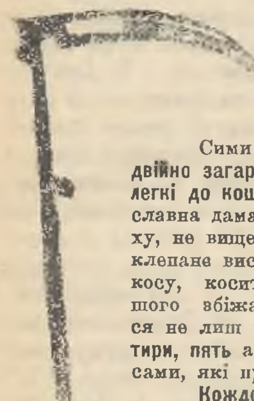
(Дальше буде).

[1]) Тут розуміє ся миля анґлійска, що рівнає ся чверти нашої. (Се поясненє пропущено в 6-тім фейлетонї, в „Главі пятій“). При сїй нагоді мусимо пояснити також слово „конґрес“, уживе в 7 ім фейлетонї, котре для декого може бути незрозуміле. „Конґрес“ значить дословно „збори“. Тут розуміє ся т. зв. континентальний (американьский) конґрес або збори відпоручників 13 анґлійских кольоний, котрі 4 липня 1776 р. проголосили независимість від Анґлиї і Вашінґтона іменували головним командантом цїлої американьскої армії.

За редакцию відповідає: **Адам Крехоэєцкий.**

Е. ПАТРАХ і ПОЛІСЮК в Стрию

давнїйше **Л. І. Патрах**

Правдиві стрийскі коси суть лиш ті, на котрих есть фірма „Патрах“ вибита.

Коси з маркою сїчкарня

з англійскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами **надзвичайно легко косити. Они подвійно загартовані, ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучні**, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценьска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днів. А виостривши раз таку косу, косити можна нею **120 до 150 кроків** і найгустійшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о **чотири, пять або шість разів** в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кождa коса буде зовсім така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючій цїні.

Довг. цїл. к.	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00	кр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5	кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	зкінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком і злр. 20 кр.

Посилка найблившою почтою лише **за готівку або послїплатою**, оплата почтова при пакетах до 5 клгр. коштує 10 кр.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цїлу.

При десятьох косах даю 11ту і один брусик — при 30, 4 коси і 4 брусики дармо. 30

4¾ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за попередним присланем гроший. Під ґаранцією 39 найлїпший товар.

Африк. Мока перлова . .	зр.	4·75
Сантос дуже добра . .	„	4·90
Куба зелена найлїпша .	„	5·18
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·35
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·30
Пері кава знамен. сильна	„	6·45
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·10

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & COMP. HAMBURG.

35

Мужчини

При ослабленю мужескім, мій ц. к. упр. **ґальвано-електричний апарат**, для власного ужитку з добрим успіхом. Лїкарскі порученя. Проспект з коперті в марках 20 кр.

І. Авґенфельд,
Відень, IX., Türkenstrasse 4.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники

по цїнах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglą-dy

може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові улиця Кароля Людвика число 9, приймає абонамент на всі дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.